

Moniammatillinen asiakasprojekti luonnonvara-alalla

Jari Laine / Rocket 2020 – Rohkeasti Amis

Minä - me yrittäjinä

Luonnonvara-alan tutkinnoissa yrittämisen opinnoilla ovat pitkät perinteet. Yrittäjyysopetuksen painopiste on muuttunut harjoitusyritystoimintaa ja yrittäjämäiseen tietojen ja taitojen oppimiseen.

Yrittäjämäiseen toimintaan – yrittäjyyteen kuuluu yrityksen perustamisen ja yritystoiminnan osaamisen lisäksi yhteistyö – verkostoituminen toisten yrityksiä tai toimijoiden kanssa. Asikkalan kampusalueella tällä hetkellä yhtäaikaan eri perustutkintojen opiskelijoiden Nuori Yrittäjä (NY) – yrityksiä. Opiskelijat ovat myös liittyneet Salpauksen Taidottaja osuuskuntaan.

NY-yrityksien palveluiden ja tuotteiden viitekehystenä ovat perustutkinnon ammattitaitovaatimukset. NY-yrityksien asiakkaiden tarpeet saattavat olla sellaisia, jotka käsittävät useamman perustutkinnon osaamisalueita. Näin syntyy työelämälähtöinen eri perustutkintojen oppijoiden ja ohjaajien yhteistyö.

NY-toiminnan jatkuvuuden kannalta olisi perusteltua, että jotkin palvelutuotteet ja asiakaskunnat olisivat pysyviä. Tämä ei tarkoittaisi sitä, että uudet yrittäjät eivät kehittäisi liiketoimintaa vaan pysyvät toiminnat tukisivat oppimista tarjoamansa mallin avulla. Käytännön toiminnassa tämä tarkoittaisi yrityksiä nimien säilymistä, www-sivujen hyödyntämistä ja asiakasrekistereitä.

Uusien harjoitusyrityksien tuotteet olisivat samoja tai samankaltaisia kuin aiempien yritysten tuotteet. Eri perustutkintojen välisellä yhteistyöllä tuotteiden suunnittelussa ja toteutuksessa NY-yritykset hyötyvät laaja-alaisemmasta osaamisesta – enemmän markkinoitavia tuotteita ja yrityksillä on käytettävissä myös suuremmat henkilöstöresurssit.

Moniammatillinen yhteistyö toisi opetuksen ja ohjauksen näkökulmasta tarkasteltuna laajemmat ja monipuolisimmat ohjausresurssit käyttöön. Ohjausyhteistyö kattaisi vähintään yhteistyöprojektin toteuttamisen mutta myös suunnittelun sekä tuotteistamisen. Moniammatillisen asiakasprojektin prosessikuvauksessa (LIITE 1) lähdetään dynaamisesta ohjausotteesta. Ohjaus on dynaamista eli saman aikaisesti ohjaussuunnitelmaa voidaan kehittää tapauskohtaisesti – sisäinen tuotteistaminen. Ohjaustoiminnan kehittäminen:

- toiminnan prosessin kehittäminen; tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset ja opiskelijaryhmien osaamisen mukaiset tavat toimia.
- tuotteiden ja palvelujen kehittäminen: ”pysyvien tuotteiden kehittäminen” ja varastointi
- osaamisen jakaminen ja mitä opitaan?; ohjaajien, taitovalmentajien ja opettajien koulutus.

Tutkinnon perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten vertailu

Tarkastelussa ovat maatalousalan perustutkinto ja luonto- ja ympäristöalan perustutkinto. Ammattitaitovaatimusten mukaisessa tarkastelussa selvitetään: mitä toisiaan tukevia tai päällekkäisiä osaamisvaatimuksia eri perustutkinnoilla on. Asian selvittämiseksi on tässä tarkastelussa käytetty apuna taulukkoa. Taulukkoon on koottu ote yhteistyön näkökulmasta parhaiten soveltuvista tutkinnon osista ja niiden. Taulukko on ohjaus ja arviointityön apuväline.

	Maatalousalan pt	Luonto- ja ympäristöalan pt
Pakolliset	<p>(Eläintenhoito ja maatalousalan osaamisalat) Työskentely maatalousalalla 15 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> -käyttää traktoria maataloustöissä - tehdä metsän uudistustöitä - käyttää maatilaa tai maaseutuyrityksen työkaluja - tehdä pienimuotoisia rakennustöitä 	<p>Kestävällä tavalla toimiminen 40 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - suunnitella ja tehdä luonnon- ja rakennetun ympäristön kunnostukseen ja hoitoon liittyviä töitä - käyttää ja huoltaa paikallisesti tarvittavia, tarkoituksenmukaisia pientyövälineitä ja paikallisesti tarvittavia motorisoituja työvälineitä kuten perustöiden vaatimia pientyövälineitä, maastossa ja vesillä liikkumisen välineitä, moottorisahaa, raivaussahaa, tiedonsiirto- ja paikantamisvälineitä, moottorivenettä, traktoria, mönkijää, maastomoottoripyörää tai moottorikelkkaa.
	<p>(Eläintenhoito ja maatalousalan osaamisalat) Maaseutuyrittäminen 20 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - ottaa huomioon toiminnan vastuullisuuden tuottaessaan maataloustuotteita elintarvikkeiksi tai tarjotessaan maaseutupalveluja - arvostaa ammattiaan sekä maaseudun elinvoimaisuuden ja kulttuurin edistämistä - kehittää liikeideoita ja perustaa yrityksen - hakea tietoa alalta ja elinkeinoalan koskevista määräyksistä ja lainsäädännöstä - suunnitella tuotannon ja toiminnan kannattavuutta - järjestää rahoituksen ja vertailla investointien kannattavuutta - kilpailuttaa ja laatia tarjouksia - markkinoida ja hinnoitella tuotteita ja palveluja - ottaa huomioon yrittämiseen liittyviä riskejä - toimia työnantajana tai työntekijänä 	
	<p>(Maatilatalouden osaamisala) Maan kasvukunnan ja tuotantoympäristön hoitaminen 40 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - käyttää ja huoltaa yleisimpiä maatalouden laitteita. - hoitaa pelto- ja metsämaisemaa 	<p>(Luontoalan osaamisala) Luonnossa ohjaaminen 35 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoitaa, huoltaa ja ylläpitää varusteita, koneita, välineitä ja tapahtumapaikkoja.
		<p>(Luontoalan osaamisala) Luonnontuotteiden tuottaminen 35 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa, poimia, kerätä ja lajitella raaka-aineita ja soveltuvia työvälineitä ja -menetelmiä käyttäen - hoitaa materiaalin käsittelyasemaa - kunnostaa ja huoltaa käyttämiään työvälineitä - käsitellä, pakata ja varastoida luonnontuotteita jatkokuljetusta, -käsittelyä ja jatkojalostusta varten

	Maatalousalan pt	Luonto- ja ympäristöalan pt
		(Ympäristöalan osaamisala) Ympäristön hoitaminen 35 osp - tehdä ympäristön hoito- ja kunnostustöitä - käyttää tavallisimpia ympäristön kunnostustöissä tarvittavia välineitä ja koneita
Valinnaiset	Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp - käyttää perustyövälineitä maatalouskoneiden huollossa ja korjauksessa - käyttää, hoitaa ja säätää maatalouskoneita ja laitteita	Ympäristökohteiden kunnostaminen ja hoitaminen, 15 osp - käyttää työvälineitä ja kulkuneuvoja, kuten moottorisahaa, raivaussahaa, traktoria, jyräintä, erilaisia ruohomaisten kasvien leikkuuvälineitä, pieniä maansiirtokoneita tai muita tarvittavia välineitä, joita kohteen kunnostamisessa ja hoidossa tarvitaan - tehdä suunnitelmien mukaisia kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä kohteessa - noudattaa asetettua kustannuslaskelmaa
	Palveluiden tuottaminen maaseudulla, 15 osp - työskennellä palveluja tuottavassa maaseutuyrityksessä suunnitella ja toteuttaa erilaisia palveluja tuotteistaa ja markkinoida yrityksen erityisosaamista - arvioida maaseudun palveluvaihtoehtojen paikallisia tarpeita ja niiden tulevaisuutta tehdä liiketoimintasuunnitelman ja arvioida ja laskea toiminnan kannattavuutta - palvella asiakkaita noudattaa asetettuja laatu- ja kustannustavoitteita - verkostoitua eri toimijoiden ja yrittäjien kanssa	Erityiskohteiden kunnostaminen ja hoitaminen, 15 osp - laatia pienialaisille kohteille hoitosuunnitelmia - hoitaa erityiskohteita ja noudattaa niille asetettuja suunnitelmia - käyttää ja huoltaa erityiskohteiden hoidossa tarvittavia työvälineitä, kuten raivaussahaa ja moottorisahaa sekä vesuria - hoitaa alueilla tarvittavia eläimiä, kuten lampaita ja hiehoja - käyttää erityiskohteiden hoidossa tarvittavia ajoneuvoja
	Metsien hyödyntäminen, 15 osp - tehdä metsäsuunnitelman mukaisia metsänhoito- tai hakkuutöitä - käyttää moottori- ja/tai raivaussahaa metsänhoitotöissä - huolehtia käyttämiensä koneiden, laitteiden ja välineiden perustoimintakunnosta - ottaa työskentelyssään huomioon maisemanhoidolliset näkökohdat	Ulkoilureittien rakentaminen ja hoitaminen, 15 osp - rakentaa ulkoilureittejä erilaisten käyttäjien tarpeisiin - valmistaa ja huoltaa erilaisia reittirakenteita - käyttää ja huoltaa reittirakenteiden valmistamisessa käytettäviä tavallisimpia työvälineitä - käyttää reittien huolto- ja kunnostustöissä tarvittavia ajoneuvoja
	Rakentaminen maatilalla, 15 osp - toteuttaa rakennushankkeita - käyttää rakennusmateriaaleja - käyttää tavallisimpia kirvesmiehen käsityökaluja ja mittausvälineitä	Kulttuuriympäristöjen kunnostaminen ja hoitaminen, 15 osp - kunnostaa ja hoitaa kulttuuriympäristöjä - käyttää kohteen kunnostamisessa tarvittavia työvälineitä ja kulkuneuvoja - asiantuntijan kanssa tehdä selvityksen rakennusten kunnosta - tyypitellä alueen luontotekijät - inventoida asiantuntijan kanssa alueen tyypillisimmät rakennetun ympäristön kasvit

	Maatalousalan pt	Luonto- ja ympäristöalan pt
		<p>Luonnonsuojelualueiden kunnostaminen ja hoitaminen, 15 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehdä suunnitelmien mukaisia ennallistamis-, kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä luonnonsuojelukohteissa kohteelle sallitulla tavalla - käyttää ja huoltaa tavallisimpia ennallistamis-, kunnostus- ja hoitotoimenpiteissä tarvittavia alueella sallittuja työvälineitä - käyttää työkohteissa alueella sallittuja ajoneuvoja, kuten hevosta
		<p>Vesistöjen kunnostaminen ja hoitaminen, 15 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehdä suunnitelmien mukaisia ennallistamis- kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä valituille erilaisille vesistöalueille, esimerkiksi vesikasvien niittoa pohjapatojen rakentamista, humuksen ja vieraiden aineiden poistamista tai virtaavien vesien kunnostusta - käyttää ja huoltaa tavallisimpia ennallistamis- kunnostus- ja hoitotoimenpiteissä tarvittavia työvälineitä, kuten viikatetta ja vesikasvien niittovälineitä sekä pieniä maansiirtokoneita - käyttää työkohteissa ajoneuvoja

Moniammatillisen asiakasprojektin toteutus

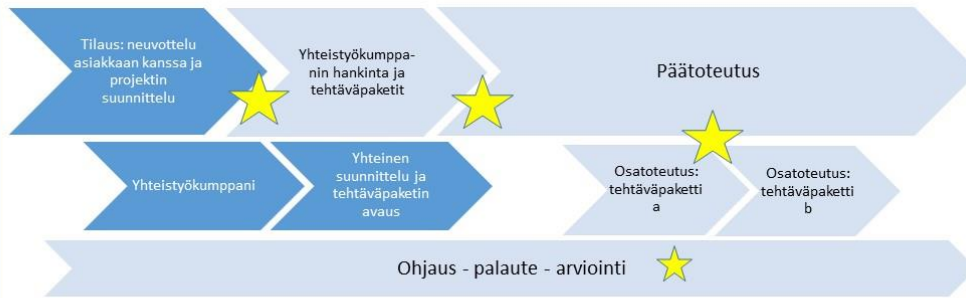
Oppijat ja ohjaajat:

- Työtehtävän purku
- Asiakasneuvottelu
- Osatoteutuksien tunnistaminen ja suunnittelu
- Projektin perustaminen
- Aikataulutus (projektisuunnitelma)

Moniammatillinen toteutus: työtehtävän osittaminen. Tutkinnon perusteiden ja työelähtöisten osien vertailu:

- Hankittavan osaamisen tunnistaminen
- Palaute- ja arviointikäytännöt ★

T
i
l
a
u
s

V
a
l
m
i
s
t
u
o
t
e